

Sobre la presència de *Vicia vicioides* a Alacant

Aquesta fabàcia (Figs. 1; 2), de distribució ibero-magribina, es troba al NW d'Àfrica, CW de la península ibèrica i a les serralades bètiques (ROMERO ZARCO, 1999), essent més freqüent a la seva meitat oest. Vers l'est, la seva distribució es veu interrompuda des de la província de Jaén fins a Alacant, on la seva presència és coneguda d'ençà de la citació de PÉREZ BADIA (1997), que la va herboritzar a la vall d'Ebo (Alacant, 30SYH49). Aquesta citació és l'única recollida en el recent estudi florístic de la província d'Alacant (SERRA, 2005). La planta, per tant, manca

al sud-est ibèric de tendència més àrida (Múrcia, Almeria i Albacete). A Alacant, on és molt rara, no creix en bioclima semi-àrid i apareix només al territori diànic, en bioclima termomediterrani superior subhumit inferior (RIVAS MARTÍNEZ, 2007). Aquesta distribució és un exemple més de la relació de la flora de les serres meridionals bètiques i d'Àfrica del nord amb el nucli muntanyós del territori diànic, ja mencionada per NEBOT & MATEO (1988) sense aportar exemples concrets. De les moltes espècies esteses per l'àrea més plujosa de les serralades bètiques

Figura 1. *Vicia vicioides* en flor.

Figura 2. Detall del llegum de *Vicia vicioides*.

Figura 3. Distribució de *Vicia vicioides* a Alacant.

occidentals que es poden trobar a la façana marítima de les serralades diàniques, també considerablement plujosa, es podrien mencionar com a exemple algunes plantes recentment citades: *Asplenium petrarchae* subsp. *bivalens* (SOLER & SÁEZ, 1997); *Biarum dispar*, *Ononis laxiflora* (SOLER *et al.*, 1995), *Daucus crinitus*, *Parentucelia viscosa* (SERRA *et al.*, 1993), *Micropus supinus* (PÉREZ BADIA & SORIANO, 1994), etc.

Pel que fa a la seva ecologia, a Alacant mostra una clara preferència pels sòls calcaris més o menys pedregosos, ja sigui en matollars o en marges lleument ruderalitzats. No obstant, bona part dels plecs estudiats de les províncies de Màlaga, del nord del Marroc, etc. indiquen que sovint ocupa ambients rupícoles, com també ho assenyala ROMERO ZARCO (1987).

A més a més, ROMERO ZARCO (1999) comenta que aquesta espècie presenta una certa variabilitat en la pilositat del fruit: els exemplars de la part CW de la península ibèrica i el material tipus tenen el llegum amb pèls sericis, mentre que la major part dels exemplars procedents de les serralades bètiques

tenen el llegum glabre. El material que nosaltres hem estudiat procedent d'Alacant presenta també el llegum glabre (Fig. 2).

En aquesta nota afegim a la citació prèvia d'Alacant sis noves poblacions ubicades en tres UTM de 10 km de costat diferents (Fig. 3), totes situades en altures compreses entre els 400 i els 700 m s.n.m. i substrat calcari.

A continuació donem les localitats conegudes per a Alacant:

Alacant: Marina Alta, Castell de Castells, carretera de Tàrbena, 30SYH48, 600 m, 8-V-1993, *J. X. Soler 121* (VAB 933213); Marina Alta, Castell de Castells, proximitades del pueblo, 30SYH48, 700 m, matorral, 8-V-1993, *J. X. Soler 561* (MA 549116); Marina Alta, Castell de Castells, bco. de Malafi, 30SYH4493, 600 m, 7-V-1995, *J. X. Soler 1980 & M. Signes* (MA 562494); Marina Alta, Castell de Castells, S. de Alfaro, bco. de Dogeti; 30SYH49, 600 m, matorral, 7-V-1994, *J. X. Soler 1072* (herb. Personal JXS); Marina Alta, Murla, castell d'Orba, 30SYH59, 400 m, 1-IV-1995, *J. X. Soler 1548 & M. Signes* (herb. Personal JXS); Marina Alta, Castell de Castells, bc. de Malafi, 30SYH4294, 500 m, 15-V-2004, *J. X. Soler 8311*, *M. Galbany, A. Pérez-Haase & A. Lluent* (BCN).

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- NEBOT, J. R. & G. MATEO (1988). Sobre la presencia de elementos eurosiberianos y mediterráneo-septentrionales en la flora de las montañas Diánicas. In: CONESA, J. A. & J. RECASENS (Eds.), *Actes Simp. Intern. Pius Font Quer. II.- Fanerogàmia*. Institut d'Estudis Ilerdencs, Lleida: 381-383.
- PÉREZ BADIA, R. & P. SORIANO (1994). Fragmenta Chorologica Occidentalia, 4962-4974. *Anales Jard. Bot. Madrid* 51 (2): 295-296.
- PÉREZ BADIA, R. (1997). Flora vascular y vegetación de la comarca de la Marina Alta (Alicante). Instituto de Cultura Juan Gil-Albert, Diputación Provincial de Alicante, Alicante. 566 pp.
- RIVAS-MARTÍNEZ, S. (Data de consulta: 27/IX/2007). *Worldwide Bioclimatic Classification System*. *Phytosociological Research Center*. <http://www.globalbioclimatics.org/map/index.htm>
- ROMERO ZARCO, C. (1987). *Vicia* L. In: VALDÉS, B., S. TALAVERA & E. FERNÁNDEZ-GALIANO (Eds.), *Flora Vascular de Andalucía Occidental 2*. Ketres Editora, Barcelona: 47-63.

- ROMERO ZARCO, C. (1999). *Vicia* L. In: TALAVERA, S., C. AEDO, S. CASTROVIEJO, C. ROMERO ZARCO, L. SÁEZ, F. J. SALGUEIRO, & M. VELAYOS (Eds.), *Flora Iberica*, Vol VII(I) Leguminosae (partim). Real Jardín Botánico de Madrid, Madrid: 360-417.
- SERRA, L., J. X. SOLER, & G. MATEO (1993). Nuevas aportaciones al conocimiento de la flora valenciana. *Folia Bot. Misc.* 9: 35-42.
- SERRA, L. (2005). Estudio crítico de la Flora Vasculare de la Provincia de Alicante: Aspectos Nomenclaturales, Biogeográficos y de Conservación. Tesis doctoral inédita. Universitat d'Alacant. CIBIO, Alacant.
- SOLER, J. X., L. SERRA, G. MATEO & M. B. CRESPO (1995). Adiciones a la flora alicantina. *Flora Montiberica* 1: 23-28.
- SOLER, J. X. & L. SÁEZ (1997). Flora pteridofítica de la Marina Alta (Alacant). *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.* 65: 23-30.

A. PÉREZ-HAASE

Unitat de Botànica, Departament de Biologia Vegetal,
Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona,
Avda. Diagonal 645, 08028 Barcelona, Espanya

J. X. SOLER

c/ Constitució 31, 03740 Gata de Gorgos, Alacant,
Espanya

M. GALBANY-CASALS

Institut Botànic de Barcelona (CSIC-ICUB)
Passeig del Migdia s/n, 08038 Barcelona, Espanya

Rebut el 30 d'octubre de 2007
Acceptat el 3 de desembre de 2007